

Η πνευματική παιδεία του Γένους (1ο Μέρος)

[/ Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Η αληθινή παιδεία, ο αληθινός φωτισμός δεν είναι άλλο παρά η ακτινοβολία του αγιασμού, διότι μόνον οι άγιοι είναι οι πραγματικά φωτισμένοι. Η θεία χάρις που αγιάζει, ταυτοχρόνως φωτίζει και διδάσκει. Παιδεία στην πραγματικότητα σημαίνει φωτισμός. Η θεία χάρις μας παρέχει το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, ο οποίος είναι φορέας και δημιουργός της αγιότητας. Ο αγιασμός είναι η με τη βοήθεια της χάριτος ένωση με τον Θεό, με τον αιώνιο Λόγο, με το νόημα της ζωής και της υπάρξεως, και σ' αυτό ακριβώς έγκειται η πληρότητα και η τελειότητα της ανθρώπινης προσωπικότητας. Παιδεία χωρίς αγιότητα, χωρίς το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, επινόησε η ουμανιστική Ευρώπη και παραχάραξε την έννοια της προσωπικότητας.

Η απόκλιση των ευρωπαϊκών λαών σε διάφορες μορφές ειδωλολατρίας δεν είναι αποτέλεσμα της λανθασμένης τους παιδείας; Όταν διαστρέφουν το νόημα του κατ'

εικόνα και ομοίωσιν ανθρώπινου χαρακτήρα με υλιστικά συστήματα και σύμβολα της εικόνας του χοϊκού και όχι του επουράνιου, δεν αποπροσανατολίζονται από τον καθολικό τους προορισμό; Διότι «ενώ γνώρισαν τον Θεό μέσα από τη δημιουργία, ούτε τον δόξασαν ούτε τον ευχαρίστησαν ως Θεό. Αντίθετα, η σκέψη τους ακολούθησε λαθεμένο δρόμο, και η ασύνετη καρδιά τους βυθίστηκε στο σκοτάδι της πλάνης. Έτσι, ενώ θριαμβολογούσαν για τη σοφία τους, κατάντησαν ανόητοι, ως το σημείο, αντί για το Δημιουργό αθάνατο Θεό, να προσκυνούν είδωλα που παρασταίνουν θνητούς ανθρώπους, πουλιά, τετράποδα ζώα και ερπετά»(Ρωμ. 1, 21-23).

Η αληθινή παιδεία ως θεανθρώπινη και ευαγγελική φωτίζει τον άνθρωπο με το θείο φως της χάριτος και τον καθοδηγεί σε καθετί αθάνατο και αιώνιο. Αποστρέφεται την αμαρτία και την αμαρτωλότητα, νικά κάθε θάνατο και κάνει τον άνθρωπο άπειρο και αθάνατο.

Από τους διδασκάλους και παιδαγωγούς ο λαός ζητά κυρίως την αγιότητα. Από όπου αυτή απουσιάζει, εκεί δεν υπάρχει ούτε παιδεία. Αυτή η αίσθηση και αντίληψη για την πραγματική παιδεία, ως δείγμα αγιότητας και φωτισμού από το φως του Χριστού, ήταν η συνείδηση του ορθόδοξου λαού. Με αυτό πέρασε τις δύσκολες ημέρες της δουλείας και δεν πρόδωσε τα ιδανικά του. Τα ιδανικά αυτά, τα οποία κρατούσαν τη φυλή, ήσαν απαύγασμα, δηλ. ακτινοβολία, των φωτισμένων προγόνων μας, που η πίστη τους στον Χριστό ήταν η κύρια φροντίδα τους· οτιδήποτε άλλο ερχόταν σε δεύτερη μοίρα.

Γι' αυτό το λόγο και η παιδεία τους, και τα ήθη, και τα ιδανικά τους, ήσαν σύμφωνα με τον Θεό και για τον Θεό, όλος δε ο στόχος και ο σκοπός τους στρεφόταν γύρω από το θείο θέλημα, ενώ το σύνθημά τους ήταν «ο Κύριος είναι ο φωτισμός μου και ο Σωτήρας μου, ο Κύριος είναι ο υπερασπιστής της ζωής μου» (Ψαλμ. 26, 1). Ο πρώτος και κύριος σκοπός τους ήταν η σωτηρία τους από την αμαρτία, τον θάνατο και το διάβολο. Ακριβώς δε αυτό είναι το αποτέλεσμα της πραγματικής παιδείας την οποίαν ο Θεάνθρωπος Κύριος μάς παρέδωσε με τους Αποστόλους και τους αγίους ασκητές. Η πρώτη φράση, όταν αρχίζουμε την προσευχή μας είναι η επίκληση των αγίων μας πατέρων, των πραγματικών μας φωτιστών. «Δι' ευχών των αγίων πατέρων ημών, Κύριε Ιησού Χριστέ ο Θεός ημών, ελέησον ημάς».

Μέσα στους ναούς, όπου κι' αν σταθούμε, τις μορφές των «αγίων πατέρων μας» βλέπουμε και σ' αυτούς απευθυνόμαστε, για να μας βοηθήσουν. Αυτοί, επειδή βρίσκονται στους ουραμούς και στέκονται μπροστά στην μεγαλοσύνη του Θεού, μπορούν να τον ικετεύσουν και για μας, ώστε να μην απομακρυνθεί από το νου και την καρδιά μας το Πανάγιο Πνεύμα, και έτσι να μη βρει θέση ο πονηρός να μας

παρασύρει στα έργα του θανάτου. Όταν παρασυρθούμε από τα κακά παραδείγματα των ανθρώπων αυτού του αιώνα, οι οποίοι «δεν σκέφτονται αυτά που θέλει ο Θεός αλλά αυτά που θέλει ο κόσμος που βρίσκεται στην εξουσία του διαβόλου» (πρβλ. Α΄ Ίω. 5, 19) και εγκαταλείψουμε την θεανθρώπινη και ευαγγελική μας παιδεία και αγωγή, τότε τα αποτελέσματα της αμαρτίας, ο θάνατος και τα μόριά του, θα μας μεταβάλουν σε «ευγενή» αλλά πονηρότατα ανθρωπόμορφα θηρία.

Ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός είναι ο αγιασμός μας, ο φωτισμός μας και η παιδεία μας. Αυτός έχει περπατήσει όλο το δρόμο της ανθρώπινης ζωής και έκανε κατορθωτό το έργο του αγιασμού και φωτισμού του ανθρώπου με την αιώνια αλήθεια και αιώνια ζωή. Εάν κάποιος στο δρόμο της ζωής του βρεθεί σε δύσκολη θέση στο τί θα κάνει, ας στρέψει το νου του στον Κύριό μας και ας ρωτήσει τον εαυτό του: «Αυτό το πράγμα θα το έκανε εκείνος»; Αν ναι, τότε ας το κάνει και αυτός. Εάν όμως δεν θα το έκανε εκείνος, ούτε αυτός να το κάνει. Έτσι μεταφέρει κοντά του και μπροστά στα μάτια του το πρότυπό μας ως ζωντανό διδάσκαλο και καθοδηγητή.

[Συνεχίζεται]